

Bunkervandring i Hamburg

★ På order av Hermann Göring inleddes 1940 byggandet av Hamburgs 700 bunkrar, fler än i någon annan tysk stad. Många är av typen *Hochbunker*, flera våningar höga betongklossar som både skulle skydda befolkningen och fungera som propaganda. Som fönsterlösa

torn visade de att landet var redo för krig. Flera står i dag tomma, andra används som lager eller nattklubbar. I vissa ordnas även besök av föreningen Hamburg Unterwelten.

Följ med på en tur i en ytterst synlig del av Hamburgs historia.
Text & foto: Carl Undéhn

★ GUIDEN ★

Carl Undéhn är frilansjournalist och fotograf som sedan 2007 bor i Hamburg. Han har sedan flytten dit intresserat sig för alla de bunkrar som står synliga i staden.

Bunkern på Heußweg 114.

1 Prisbelönda bostäder

Heußweg 114

De flesta bunkrar står inklämda mellan bostadshus. Det gör dem svåra att riva och dyra att bygga om. För att säga upp fönster i de flera meter tjocka väggarna krävs dyra diamanborrar. Då är det billigare att bygga bostäder ovanpå bunkern som gjordes här 2001. Resultatet blev lyckat och tilldelades flera arkitekturpris.

2 Bunker till salu

Barmbeker Strasse 185

Den 50 meter långa bunkern från 1940 har sedan länge målats om för att agera reklamskylt åt ett möbelhus. Men om du har lite pengar över kan den nu bli din. Bunkern är nämligen till salu för knappt nio miljoner kronor. Den är i behov av renovering och vill du använda den till något annat än skydd mot bomber måste nya tillstånd sökas. Köparen får stå för kostnaderna.

3 Rund restaurang

Vorsetzen 70 (Landungsbrücken)

De runda tegeltornet för tankarna till en väderkvarn utan ving. Men det är en bunker från början av andra världskriget, en så kallad *rundbunker*. De hittas ofta vid tunnelbanestationer och gav skydd till knappt tusen personer. I denna finns i dag en restaurang, en annan i närheten hyste länge en bordell. Av de elva rundbunkrar som byggdes mellan 1939 och 1941 finns i dag nio kvar.

4 Blivande kraftverk?

Hochbunker, Schomburgstrasse 6

En grå, fönsterlös skokartong. Femtio meter lång, sex våningar och knappt tjugo meter hög är denna bunker ett massivt inslag i kvarteret. När den stod klar 1943 fanns där plats för 1 800 personer. Precis som många andra bunkrar renoverades den på 1970-talet för att rymma över 3 500 personer vid ett eventuellt atomkrig. I dag står den tom men går att besöka med guideade turer. Ett lokalt initiativ vill nu bygga om den till ett ekologiskt kraftverk.

5 Oförstörbar nattklubb

Hochbunker, Feldstrasse 66

Med 75 meter långa väggar och en höjd på 39 meter är denna bunker från 1942 en av världens största. Förutom plats för 18 000 personer fanns där även sjukhus och egen försörjning av vatten och ström. Inne i bunkern råder konstant övertryck som skydd mot eventuella gasattacker.

Efter kriget avstod den britterna från planerna på att spränga byggnaden. Ett försök skulle nämligen förstört allt i kvarteret förutom just bunkern. I dag hittas där en populär nattklubb och musikutbildningar.

Bunkern på Feldstrasse hade luftvärnskanoner på taket.

